

РЕШЕНИЕ

№ 14248

гр. С., 22.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 31 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВ В. СТОЯНОВ

при участието на секретаря ГЕРГАНА Н. БАРАКОВА
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВ В. СТОЯНОВ Гражданско дело
№ 20211110164690 по описа за 2021 година

Предявен е иск от Гаранционен фонд, БУЛСТАТ: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Г. И.“ № 2, ет. 4 срещу Д. П. Н., ЕГН: *****, адрес: гр. С., ж.к. „В. – 1“, бл. 508, вх. В, ет. 8, ап. 69 по чл. 558, ал. 7 КЗ вр. чл. 557, ал. 1, т. 2, б. „а“ КЗ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 21 151,20 лв., представляваща изплатено застрахователно обезщетение за причинени от ответника на П. П. И. имуществени и неимуществени вреди, вследствие на ПТП, настъпило на 26.06.2016 г. в гр. С..

Ищецът твърди, че на основание чл. чл. 288, ал. 1, т. 2, б. „а“ КЗ (отм.), сега чл. 557, ал. 1, т. 2, б. „а“ КЗ, изплатил по щета № *****/10.04.2017 г. обезщетение за неимуществени вреди и свързаните с тях имуществени вреди общо в размер на 21151,20 лв. на П. П. И. в качеството му на пострадал като велосипедист при ПТП, настъпило на 26.06.2016 г., около 20,20 ч. в гр. С.. Твърди, че произшествието настъпило по вина на ответника, който управлявайки лек автомобил „Тойота Корола“, с рег. № ***** непосредствено след ляв завой ударил с предната средна част на автомобила велосипедиста П. П. И., вследствие на което последният получил травматични увреждания. Твърди, че в нарушение на чл. 260 КЗ (отм.), сега чл. 490 КЗ ответникът управлявал увреждащия автомобил без действаща задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ към датата на ПТП. Ответникът бил поканен да възстанови изплатеното от Гаранционен фонд обезщетение за имуществени и неимуществени вреди, но и до днес лицето не заплатило посочената сума.

В срока за отговор ответникът оспорва предявения иск. Оспорва, че е налице фактическият състав на неправомерното увреждане, както и размера на вредите. Оспорва автентичността на протокол 11/21.04.2017 г. В случай, че се установи, че е налице неправомерно увреждане, прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалото лице. Поддържа, че съпричиняването е в степен, обуславяща намаляване на обезщетението с 75%.

Съдът, като обсъди събраните доказателства и доводите на страните, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Ищецът обозначава по-нататък в изложението като Фонда, ГФ) следва да докаже следните обстоятелства:

- противоправно поведение на водача на автомобила Д. Н.;
- настъпване на процесното ПТП;
- причинно-следствената връзка между процесното ПТП и вредите.
- настъпването на претендираните имуществени и неимуществени вреди и техният размер;
- липсата на валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към датата на ПТП от страна на водачът на МПС;
- заплащането от ищеца на увреденото от ПТП лице обезщетение в претендирания размер.

В тежест на ответника е при установяване на горните обстоятелства да докаже погасяване на дълга, както и всички факти, на които основава своите искания или възражения, включително извършването от страна на П. П. И. на действия или бездействия, с които е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат (съпричиняване), както и да обори презумпцията за вина.

За да бъде уважен искът, предявен на основание чл. 558, ал. 7 КЗ вр. чл. 557, ал. 1, т. 2, б. „а“ КЗ, е необходимо да се установи кумулативното наличие на следните законово предвидени предпоставки: извършено деяние, противоправност на деянието, настъпили вреди, характера на вредите, причинна връзка между противоправното деяние и вредоносния резултат и вина на извършителя, която оборимо се презюмира, както и обстоятелството, че противоправното деяние е осъществено на територията на Република България от моторно превозно средство, което обичайно се намира на територията на Република България и няма сключена задължителна застраховка Гражданска отговорност, а с оглед встъпване в правата на кредитора и плащане на обезщетение за вредите от Фонда на увреденото лице (Решение № 1466 от 23.03.2023 г. на СГС по в. гр. д. № 14876/2021 г.; Решение № 262209 от 4.07.2022 г. на СГС по гр. д. № 9011/2019 г.; Решение № 3360 от 23.06.2023 г. на СГС по в. гр. д. № 8229/2022 г.; Решение № 1466 от 23.03.2023 г. на СГС по в. гр. д. № 14876/2021 г.; Решение № 262845 от 30.08.2022 г. на СГС по гр. д. № 2570/2019 г.; Решение № 1361 от 8.06.2022 г. на СГС по гр. д. № 8634/2021 г.).

Отговорността на причинителя на вредите е деликтна и е в размер на виновно причинените вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането съгласно нормата на чл. 45 ЗЗД вр. чл. 51, ал. 1 ЗЗД (Решение № 18450 от 17.11.2014 г. на СГС по гр. д. № 5186/2013 г.). За да се определи обемът на деликтната отговорност на ответника в настоящото производство, следва да бъдат конкретно установени причинените от ответника вреди, техният характер и размер, противоправният характер на поведението на ответника при причиняването на вредите и причинно-следствената връзка между деянието и вредоносния резултат, тъй като същите обстоятелства не са били предмет на вече приключил граждански процес, в който ищецът в настоящото производство да е привлякъл за участие като подпомагаща страна ответника в настоящото производство (арг. от Решение № 262845 от 30.08.2022 г. на СГС по гр. д. № 2570/2019 г.).

Неотносим е доводът на ответника, че не получил регресна покана за изплащане

на процесния дълг, който въпрос има отношение при предявена мораторна претенция, в който случай съдът изследва поставянето в забава на ответника за изплащане на дълга, каквато претенция в случая не е предявена.

От Констативен протокол № К-543, приложен в оригинал към ДП № 11275/2016 г. на СДВР, гр. С., пр.пр. № 20696/2016 г. на СРП, се установява, че на 26.06.2016 г. мл. инсп. Л. М. посетил настъпило около 20,20ч в гр. С., на ул. „Св. М.“ ПТП между водача на л.а. Тойота Корола, рег. № ***** Д. Н. и водача на велосипед П. И., малолетен (навършени 13 години) към онзи момент видно от Удостоверение за раждане от 20.11.2002 г. на П. П. И., издадено от Столична община, район „В.“. С Постановление от 28.10.2016 г. на СРП наказателното производство по ЗМ № 11275/2016 г. на СДВР, водено срещу ответника Д. Н. за престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. 2 вр. чл. 342, ал. 1, предл. 3 НК относно процесното ПТП било прекратено (*постановлението се счита влязло в сила при липса на отбелязване в изричен смисъл върху него, както и при липса на данни в противоположен смисъл по делото*).

От молба-претенция от 15.11.2016 г. на П. И. се установява, че същият е предявил извънсъдебна претенция срещу Фонда за претърпени от него неимуществени вреди от 65000 лв. и имуществени вреди от 216 лв. в резултат на ПТП на 26.06.2016 г., в която молба сочи, че ПТП е настъпило изцяло по вина на водача Д. Н..

С медицинска експертиза от 10.04.2017 г. експерт към Фонда предложил дължимото обезщетение да се равнява на сумата от 21151,20 лв., от които **21 000 лв. за неимуществени вреди и 151,20 лв. за имуществени вреди** с оглед приспадане на 30 % съпричиняване от страна на пострадалия (30216 лв., от които 30000 лв. за неимуществени вреди - по 15000 лв. за две счупвания на горния ляв крайник на пострадалия П. И., и 216 лв. за имуществени вреди - закупени импланти). С Протоколи от 21.04.2017 г. и 26.04.2017 г. на Управителния съвет на Фонда е решено на пострадалия И. чрез неговия законен представител – неговата майка П. В. да бъде изплатено обезщетение в горепредложения от медицинския експерт обезщетение, за което последната била уведомена с писмо от 26.04.2017 г.

В съответствие с разпоредбата на чл. 558, ал. 3 КЗ, че увреденото лице може да предяви претенцията си за плащане пред съда, ако Гаранционният фонд не е платил в срока по чл. 496 КЗ, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното обезщетение, по искова молба на пострадалия П. И. от 27.06.2017 г. срещу Фонда за изплащане на горепосоченото обезщетение във връзка с процесното ПТП е образувано гр.д. № 8203/2017 г. на СГС, прекратено с влязло в сила на 19.04.2018 г. Определение от 12.03.2018 г. поради отказ от иска въз основа на прието в настоящото производство споразумение от 28.02.2018 г. между Фонда и П. И. за изплащане на обезвреда в общ размер на 21152 лв., което обстоятелство се установява от платежен документ от 02.03.2018 г.

Не се спори между страните и се установява от приета Справка от базата данни на Информационен център към ищцовия фонд, че към 26.06.2016 г., когато е настъпило процесното ПТП, не е имало сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за лек автомобил „Тойота Корола“, рег. № *****, собственост на „Лора-медицински център“ ЕООД, ЕИК: *****, както и че ищцовият фонд е заплатил процесната сума на пострадалото лице по специална банкова сметка по чл. 38 ЗА съгласно споразумение от 28.02.2018 г. между пострадалото лице и Фонда.

По делото са приети следните заключения, които съдът цени като компетентни и

обективно изготвени – основна и неоспорена от страните повторна комплексна съдебно-медицинска и автотехническа експертиза (КСМАТЕ) и неоспорена от страните съдебно-графическа експертиза (СГЕ).

Съгласно основното заключение на КСМАТЕ, изготвено от вещите лица д-р Н. С. и инж. В. Д., и допълнителното заключение на КСМАТЕ, изготвено от доц. д-р М. Г. и С. С., се установява механизъм на процесното ПТП при следната обстановка с оглед пълно съответствие между описаните щети по автомобила и механизма, както и с оглед на морфологията и вида на травматичните увреждания на съответна част от тялото на пострадалия велосипедист П. И.:

На 26.06.2016 г., около 20,20 ч, в светлата част на денонощието лек автомобил „Тойота Корола“ с рег.№ *****, управляван от Д. П. Н., се движи по ул. „Св. М.“ в гр. С. в района на бл.503 в посока от ул. „Хан Кубрат“ към бл. 503, като навлиза в ляв завой с ъгъл, по-голям от 90 градуса, а в същото време велосипед с неустановена марка и модел, управляван от П. П. И., се движи по същата улица, но в обратна на автомобила посока и приближава към същия завой, който се явява десен за него. На платното за движение по ул. „Св. М.“ в района пред бл. 503 настъпва инициален удар, при който е налице контакт между предната част на велосипеда, в частност с предната гума на велосипеда и предната част на автомобила, при разположение на автомобила и велосипеда един срещу друг на пътното платно, в резултат на което са причинени повредите по предната габаритна част на увреждащия автомобил - предната броня и решетката на автомобила съгласно посоченото в протокола за оглед на местопроизшествие от 26.06.2016 г., изготвено в приложеното досъдебно производство, както сочи вещото лице С. в устното изложение на 10.07.2023 г. При последвалото инерционно придвижване на велосипедиста напред и надясно /леко косо/ последва удар /подпиране/ на долната част на лявата ръка /китката/ на велосипедиста в предния капак на автомобила, при което са получени повредата /подбитост/ по предния капак на автомобила и фрактурата на двете предмишнични кости на лявата ръка /в областта на китката/, без охлузвания по кожата на велосипедиста, който вследствие на това косо придвижване през предния капак на процесния автомобил е изведен от равновесие и е отхвърлен с последващо падане върху терена от лявата страна на автомобила, откъм шофьорската врата, след което П. И. бива установен в покой от водача на същия автомобил на терена пред предната лява врата на автомобила.

Пътният инцидент настъпва при липса на причини от метеорологичен характер, в това число валежи, мъгли и други, а особеностите на пътя в района на пътния инцидент сочат частично ограничена видимост, което се явява предпоставка, но не е причина за инцидента, като паркираните автомобили създават допълнително ограничение на видимостта, без да е установено движение с превишена скорост и употреба на забранени вещества от участниците в ПТП. Според повторното заключение на КСМАТЕ в уширението непосредствено пред бл. 503 паркираните отляво автомобили спрямо посоката на движение на л.а. Тойота Корола са успоредно паркирани и същите ограничават видимостта на водача при захода за ляв завой, а паркираните вдясно на улицата автомобили са перпендикулярно паркирани, като предните или задните им части са покачени на тротоарната част извън пътното платно. След настъпване на произшествието и преди пристигане на компетентните органи автомобилът е изместен от мястото на настъпване на ПТП. Разпитан в съдебно заседание на 31.05.2023 г., вещото лице инж. Д. сочи, че вдлъбнатината на предния капак на увреждащия автомобил е причинена от удара на ръката на пострадалия П. И., тъй като велосипедът не се е намирал на такава височина при насрещния удар между

него и процесния автомобил, като описаният механизъм на ПТП се потвърждава от медицинските данни, изнесени от вещото лице медик. Вещото лице инж. Д. заявява, че заедно с вещото лице медик не са успели да открият доказателства и да направят изводи в подкрепа на другия алтернативен механизъм на ПТП за удар на велосипедиста в предната лява врата на увреждащия автомобил, което евентуално би довело до счупване на дясната ръка на велосипедиста, за което по делото липсват доказателства.

Съдът не дава вяра на показанията на свид. Н.а, която като съпруга на ответника е заинтересована от изхода на делото, а и показанията ѝ не намират опора в останалите доказателства по делото. Разпитана в съдебно заседание на 20.02.2023 г., същата излага, че се е намирала в увреждащия автомобил при настъпване на инцидента, а нейният съпруг е управлявал автомобила с не повече от 5 км/ч, което не съответства на изводите на двете заключения на КСМАТЕ, че скорост на движение от 5 км/ч е съизмерима с тази на пешеходците, както и че водачът на процесния автомобил се е движил със скорост от порядъка на около 20 км/ч при движение по лява дъга с посока срещу велосипеда, която скорост съответства на степента на повредите по автомобила и велосипедиста в резултат на процесното ПТП.

Неправдоподобни са показанията на свид. Н.а относно механизма на ПТП, описан в противоположен смисъл в двете заключения на КСМАТЕ. Ако водачът на процесния автомобил действително е видял, че по пътя срещу него приближава дете с колело и е спрял автомобила, както твърди свид. Н.а, то едва ли би настъпило процесното ПТП. Ако детето (пострадалият П. И. към момента на инцидента е навършил 13 г.) може би в паника се е ударило в лявата страна на автомобила от страната на шофьора, както твърди свид. Н.а, то този алтернативен механизъм е с такава фрапираща разлика спрямо гореустановения механизъм на ПТП, че липсват доказателства по делото, за да бъде обоснован като евентуално възможен, както сочи вещото лице инж. Д. в устното изложение на 31.05.2023 г. Още в основното заключение е изрично посочено, че е технически неправдоподобен твърденият от свид. Н.а сблъсък на велосипедиста в шофьорската врата на процесния автомобил, тъй като в огледния протокол са описани повреди само в предната част на автомобила, за които свидетелката твърди, че са от предходно ПТП, но не и повреди от лявата страна на автомобила, и по-специално по вратата на шофьора, където в резултат на описания от свидетелката механизъм на сблъсъка, неизбежно биха останали следи от удар.

Разпитан в съдебно заседание на 10.07.2023 г., вещото лице С. изяснява извода от повторното заключение на КСМАТЕ, направен въз основа на доказателствата по делото, в частност констативния протокол от 26.06.2016 г., показанията на участниците в процесното ПТП и снимковия материал във фотоалбума от приложеното досъдебно производство, че в резултат на същото ПТП са настъпили вреди в предната габаритна част на увреждащия автомобил, като в устното изложение вещото лице С. потвърждава, че ако ударът на автомобила е бил реализиран от лявата страна на автомобила, шофьорската врата при контакт с колелото е щяла да бъде деформирана с хлътване на касата на вратата и изкривяване, и продължение или приплъзване в посока към задната лява врата, а такива данни не са описани в огледния протокол, като отвеждайки траекторията при лявата врата, ако сблъсъкът на велосипедиста е буквално пряка посока на лявата врата, тогава тялото на пострадалия е щяло да отиде към стъклото на водача, тоест над касата на лявата шофьорска врата, и велосипедистът е имало вероятност да падне и на дясната си страна, за което по делото липсват доказателства. Вещото лице С. добавя, че ако ударът на велосипедиста не е бил перпендикулярен с приплъзване, то тогава конфигурацията на деформацията е щяла да

има различен характер, надиране на лаковото покритие в касата, включващо това, че е щяло да има относимо приплъзване и закачане от педалите от вилката и други елементи от конструкцията на велосипеда към шофьорската врата, като е щяло да се отнесе приплъзване от предната лява врата към задната лява врата, защото ударът е щял да бъде страничен, плъзгащ се, преМ.ващ странично удар, и в тази недоказана хипотеза при удар на лявата ръка в касата е щяло да има деформация и по пръстите на пострадалия П. И..

В тази насока неправдоподобни са и показанията на свид. Н.а, че детето доста бързо е карало колело, след като такъв изричен извод не прави нито едно от вещите лица по двете заключения на КСМАТЕ. Според основното заключение на КСМАТЕ скоростта на движение на велосипедиста при настъпване на инцидента е била от порядъка на 12 км/ч при равномерно праволинейно движение с посока срещу автомобила според вещото лице инж. Д., а според вещото лице С. по повторното заключение на КСМАТЕ - около 15 км/ч.

Житейски нелогични са и показанията на свид. Н.а, че по предната броня на процесния автомобил е имало щети в резултат на предходно ПТП. В устното изложение на 31.05.2023 г. вещото лице инж. Д. заявява, че при изготвяне на заключението заедно с другото вещо лице медик не е разглеждал други удари на въпросния автомобил във връзка с приложено по делото наказателно постановление относно произшествие с процесния автомобил, предходно спрямо процесния инцидент, между процесния автомобил и друг автомобил, макар и в обстоятелствената част на първоначалното заключение на КСМАТЕ да е посочено, че е взето предвид при изготвянето на заключението (л.301), но същевременно подчертава, че лицата, извършващи оглед в рамките на досъдебното производство, имат опит да отбелязват дали уврежданията на автомобила датират отпреди датата на инцидента или са причинени в пряка връзка със същия инцидент. В устното изложение на 10.07.2023 г. вещото лице С. сочи, че процесните вреди са описани при използване на помощни средства и на уличното осветление пред бл. 503, в чиято зона е настъпило процесното ПТП, като съответните служители са имали възможност да използват при необходимост и светлините от фаровете на служебните коли. По делото липсват доказателства, че вредите по предната броня на увреждащия автомобил са причинени от предходно ПТП.

От Констативен протокол от 10.08.2015 г. към писмо от 25.07.2023 г. на СДВР, отдел „Пътна полиция“ се установява, че между процесния автомобил, управляван от ответника, и лек автомобил с рег. № *****, управляван от Д. С. е настъпило ПТП на ул. „Б.“ с посока към ул. „М.“ в гр. С., при което процесният автомобил е ударил в задната част другия автомобил, като в протокола са описани, че видимите щети на процесния автомобил са в областта на предната броня, решетка, капак, фарове и други.

След обявяване на делото за решаване на 26.07.2023 г., имайки предвид горепосоченото писмо от 25.07.2023 г. на СДВР, в което изрично е посочено, че заснетите в електронен формат обстоятелства относно разположението на ППС при съответно ПТП и причинените щети се съхраняват за срок до три месеца в АИС в структурите на МВР съгласно цитирана в писмото наредба, по делото е постъпила писмо от 03.08.2023 г. на СДВР, отдел „Пътна полиция“ с приложена цялата административнонаказателна преписка във връзка с ПТП от 10.08.2015 г. - наказателно постановление от 10.09.2015 г., АУАН от 10.08.2015 г., ръкописни декларации от двамата водачи на ПТП от 10.08.2015 г., ръчно нарисувана схема на същото ПТП, справка за нарушител/водач на ответника и констативен протокол, идентичен с

гореописания протокол от 10.08.2015 г. Горепосоченото наказателно постановление от 10.09.2015 г. е взето предвид при изготвянето на повторното заключение на КСМАТЕ, както е изрично посочено в обстоятелствената му част (л. 350).

Поради постъпването на горната преписка след датата на последното съдебно заседание, в което делото бе обявено за решаване, същата преписка не е приета като доказателство по делото, но това обстоятелство по никакъв начин не променя крайните фактически и правни изводи, до които съдът достига след подробен анализ на всички доказателства в тяхната съвкупност и поотделно. В преписката към писмото от 03.08.2023 г. не се съдържат други данни относно щети по процесния автомобил в резултат на ПТП на 10.08.2015 г., въз основа на което е образувана преписката, а други документи касателно реализираната административнонаказателна отговорност на ответника във връзка с ПТП на 10.08.2015 г. От описаните в констативния протокол от 10.08.2015 г. вреди не може да се изведе, че процесното ПТП на 26.06.2016 г. не е предизвикало процесните вреди в предната габаритна част на увреждащия автомобил при категоричните изводи на всички вещи лица по двете заключения на КСМАТЕ, че травматичните увреждания на велосипедиста П. И. и повредите в предната габаритна част на автомобила са настъпили в резултат на процесния инцидент, имайки предвид и необходимостта от специални знания за установяване на възражението на ответника, че вредите били от предходно ПТП.

В съдебно заседание на 26.07.2023 г. непосредствено след приемането на констативния протокол от 10.08.2015 г., заради чието постъпване делото бе отложено от предходно съдебно заседание на 10.07.2023 г., ответниковият представител изрично заяви, че няма други доказателствени искания, без да поиска назначаването на последваща КСМАТЕ относно установяване на възражението на ответника, че вредите в предната част на процесния автомобил се дължали не на процесното ПТП, а на предходно ПТП, след като били идентични с описаните в констативния протокол от 10.08.2015 г. По делото липсват доказателства в подкрепа на горното възражение на ответника, заявено и в писмената му защита, съобразявайки извода за неправдоподобност на показанията на свид. Н.а, заинтересована от изхода на делото като съпруга на ответника, чиито показания изцяло противоречат на онази изцяло преобладаваща съвкупност от събрани доказателства по делото, въз основа на която се прави единственият възможен и категоричен извод за осъществяване на механизма на процесното ПТП съгласно посоченото в двете заключения на КСМАТЕ, при чието изготвяне и съответно защита в съдебно заседание са участвали четири вещи лица – две вещи лица, специалисти в областта на автотехниката, и две вещи, специалисти в областта на медицината.

Според неоспореното от страните заключение на СГЕ подписът за „дежурен ПТП /мл. инсп. Л. М./“ в представения оригинал на Констативен протокол № К-543 от 26.06.2016 г. на отдел „Пътна полиция“ на СДВР е положен от Л. Г. М., но вещото лице не може да отговори на въпроса дали подписът на Л. М. е положен от същото лице в представеното копие на констативния протокол, като в устното изложение на 10.07.2023 г. вещото лице Х. сочи, че представеният оригинал на констативния протокол по отношение на подписа не е аналогичен на копие, което не било направено от същия оригинал.

От писмо от 25.04.2023 г. на СДВР, отдел „Пътна полиция“ се установява, че лицето с имена Л. Г. М. със съответно посочено ЕГН е заемал длъжността „младши инспектор“, именно което лице е изготвило и подписало оригинала на констативния протокол от 26.06.2016 г., намирайки се в приобщеното досъдебно производство (л. 218).

В писмо от 04.05.2023 г. на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД са съответно посочени ЕГН на докторите Г. С. и А. К., изготвили и подписали оригинала на епикризата от 29.06.2016 г., което е надлежна индиция, че същите лица са работили към момента на подписването на епикризата в болничното заведение, тъй като в писмото е посочено, че информацията за ЕГН на двамата лекари е въз основа на справка от отдел „Човешки ресурси“ на същото заведение.

Излишно разхищение на процесуална енергия представлява оспорването от страна на ответника както на горепосочения констативен протокол, така и на епикризата от 29.06.2016 г. на Клиника по детска ортопедия и травматология при УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“ ЕАД. Оригиналите на оспорените документи са представени по делото, не страдат от външни недостатъци като задрасквания, зачерквания и заличавания, нито от формални недостатъци като липса на подпис и дата на тяхното съставяне. Тези оригинали са били взети предвид от вещите лица при изготвянето и на двете заключения на КСМАТЕ, както е изрично посочено в обстоятелствената част на повторната КСМАТЕ (л. 343) относно констативния протокол и съгласно устното изложение на вещото лице С. в съдебно заседание на 10.07.2023 г. (л. 367/гръб), а вещото лице инж. Д. посочва в обстоятелствената част на основната КСМАТЕ, че е използвал оспорения препис на същия констативен протокол, приложен по делото, но оригиналът и преписът на протокола имат едно и също съдържание, а и двете заключения на КСМАТЕ стигат до едни и същи изводи относно механизма на настъпилото ПТП на 26.06.2016 г. Съгласно посоченото в обстоятелствената част на повторната КСМАТЕ при изготвянето на медицинската част на заключението вещото лице доц. д-р Г. е използвала приложената медицинска преписка с оригинални документи, тоест и с оспорената епикриза от 29.06.2016 г. относно лечението след инцидента на П. И., като заключението в тази част потвърждава изводите на вещото лице д-р С. по основното заключение на КСМАТЕ, в чиято обстоятелствена част липсва посочване в горния смисъл (л. 342-343).

Несъмнено копията на подписи не са подписи, при изследване на преписи на документи проследяването и определянето с необходимата сигурност на графическите признаци на подписа е затруднено, което не дава възможност да се извърши сравнително графическо идентификационно изследване с цел категорично установяване дали изследваният документ е подписан от съответно посочено в него лице, като вещото лице всякога бива принудено да даде единствено вероятностен, но не и категоричен извод относно авторството на изследваното изображение на подпис, в какъвто смисъл е заключението на СГЕ (Решение № 28 от 4.05.2018 г. на ВКС по гр. д. № 2063/2017 г., III г. о.; Решение № 196 от 3.08.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1417/2010 г., I г. о.; Решение № 256 от 27.07.2009 г. на ВКС по гр. д. № 5844/2007 г., II г. о.).

Неоснователни са следните оспорвания в отговора на исковата молба относно констативния протокол от 26.06.2016 г., изготвен от мл. инсп. Л. М. – протоколът не съответствал на формата и бланката на констативния протокол за ПТП, не бил съставен на мястото и по времето на изложеното в него ПТП, не бил подписан от всички участвали страни, не бил официален документ, притежаващ материална доказателствена сила, не бил датиран, подпечатан, бил съставен в свободен текст с произволно избрани посочени обстоятелства, които нямало как да бъдат проверени за тяхната истинност.

Констативният протокол за ПТП, издаден след посещение на мястото на ПТП от длъжностно лице на полицията, съставлява официален свидетелстващ документ, който се ползва с обвързваща материална доказателствена сила относно удостоверените в

него, непосредствено възприети от длъжностното лице факти, относими за механизма на ПТП. Когато фактът, съставлява волеизявление, направено от участник в ПТП, протоколът има доказателствена сила само относно съдържащите се неизгодни факти за лицето, чието изявление се възпроизвежда от съставителя на документа. Ищецът, претендиращ обезщетение във връзка с увреждането, носи тежестта на доказване на механизма на ПТП, поради което той следва да ангажира и други доказателства, когато протоколът за ПТП не удостоверява всички релевантни за механизма на ПТП обстоятелства или преценката им изисква специални познания, които съдът не притежава (чл. 179 ГПК и Решение № 50045 от 6.06.2023 г. на ВКС по т. д. № 347/2022 г., I т. о.; Решение № 11 от 24.01.2019 г. на ВКС по гр. д. № 2653/2018 г., IV г. о.; Решение № 20 от 22.03.2017 г. на ВКС по гр. д. № 50128/2016 г., III г. о.; Решение № 128 от 13.06.2014 г. на ВКС по гр. д. № 6451/2013 г., III г. о.).

Двете заключения на КСМАТЕ потвърждават механизма на процесното ПТП съобразно описаното в Констативния протокол от 26.06.2016 г., съставен от съответно длъжностно лице при СДВР, отдел „Пътна полиция“ след оглед на местопроизшествието и събраните данни след посещение на място на процесното ПТП, както е изрично посочено в самия протокол.

От доказателствата по делото, в частност медицинската преписка за лечение на пострадалия П. И. в УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ и двете заключения на КСМАТЕ в медицинската им част се установява, че в резултат на сблъсъка в предната част на увреждащия автомобил П. И. е получил счупване в областта на долната част на лакътната и лъчевата кост на лявата предмишница към гривнената става (китката на ръката), след което в УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“ му е направено под местна упойка ръчно наместване на счупването (мануална репозиция) и гипсова имобилизация на фрактурите на лявата предмишница. На контролния преглед с рентгенография е установена вторично разместване на костните парченца в долния край на костите (дислокация на фрагментите), което е наложило оперативна корекция под обща инхалационна упойка чрез наместване на счупването и фиксиране на фрагментите с 2 Киршнерови метални игли (метална остеосинтеза), и нова гипсова имобилизация за 45 дни. След установено с контролно рентгеново изследване заздравяване на счупените кости с възстановяване на костната структура е извършено под инхалационна упойка отстраняване (екстракция) на металните игли и курс за раздвижване на лявата гривнена става, като е останала търпима болка при натоварване на ставата, но с установен физиологичен обем на лявата гривнена става въз основа на специализирания ортопедичен преглед на 20.02.2016 г. Горепосочените травматични увреждания са причинили на пострадалия И. трайно затрудняване на движенията на левия горен крайник (лявата ръка) за период повече от тридесет дни, за около 4 месеца до пълното функционално възстановяване на ръката, като за този период пострадалият И. е търпял болки и страдания, които са били по-интензивни през първите 2 месеца, тъй като областта към гривнената става е добре кръвоснабдена и инервирана, като по делото липсват медицински данни за настъпили късни усложнения.

По делото липсват доказателства, че счупванията на две места на лявата предмишница на П. И. в резултат на ПТП са съчетани с увреждания по меките тъкани и кожата, но това обстоятелство по никакъв начин не променя крайния извод относно механизма на настъпване на вредите, възприет единодушно от всички вещи по двете заключения на КСМАТЕ, а именно, че с оглед повредите по процесния автомобил П. И. се е ударил в автомобила, като е паднал на лявата си страна, което съответства на

неговото движение при вземане на десен завои, и се е подпрям с китката на лявата ръка върху капака на автомобила, изпадайки от колелото, което подпиране на лявата китка на П. И. е причинило вдлъбнатина върху същия капак, след което велосипедистът се е озовал на терена пред лявата шофьорска врата, където е възприет в покой от водача на увреждащия автомобил.

В устното изложение на 10.07.2023 г. вещото лице доц. д-р Г. сочи, че лъчевата кост е получила т.н. „счупване на типично място”, което е абсолютно характерно счупване при подпиране на ръката, както и че велосипедистът не е паднал самостоятелно, при положение че водачът на увреждащия автомобил е заявил в досъдебното производство, че преди сблъсъка е възприел, че П. И. идва към него и че след сблъсъка го е видял паднал до шофьорската врата на процесния автомобил, като в медицинската преписка не са описани и травми в областта на главата на П. И.. Горепосочените констатации на вещото лице по повторната КСМАТЕ в допълнителна степен стабилизират извод за действително осъществения механизъм на ПТП, описан изцяло безпротиворечиво в двете заключения на КСМАТЕ, обосновано поддържани и защитени от вещите лица в съдебните заседания на 31.05.2023 г. и 10.07.2023 г. по делото.

Неоснователен е доводът на ответника в писмената защита, че имало разМ.ване между описания от двете експертизи механизъм на настъпване на вредите, след като според първоначалното заключение на КСМАТЕ П. И. е паднал с китката на лявата ръка върху капака на процесния автомобил, а според повторното заключение на КСМАТЕ гореописаното счупване на левия горен крайник било характерно при падане върху терен и подпиране на ръката. В устното изложение на 10.07.2023 г. вещото лице доц. д-р Г. заявява изрично, че е обсъдила съвместно с другото вещо лице по повторната КСМАТЕ всички описани в заключението варианти, като са достигнали до крайния извод, че велосипедистът завива надясно, а процесният автомобил наляво, както и съвсем подробно се мотивира, че П. И. е паднал от колелото на лявата си страна, поради което с лявата китка се е подпрям на предния капак на същия автомобил, след което е паднал на терена пред шофьорската врата на увреждащия автомобил. Именно тези констатации на вещото лице доц. д-р Г. водят до еднозначния извод за гореописания механизъм на настъпилите травматични увреждания у П. И. в резултат на процесното ПТП, в какъвто смисъл е отговорът на въпрос III.12 в повторното заключение на КСМАТЕ относно безспорно установената по делото пряка причинно-следствена връзка между процесния инцидент и счупването на костите в долния край на лявата предмишница на П. И..

Основателен е доводът в отговора на исковата молба и в писмената защита на ответника, че актовете на органите на досъдебното производство, макар и да са официални документи по смисъла на чл. 179 ГПК, не представляват доказателство за механизма на ПТП и за поведението на участниците в него, както е изрично прието в цитираните от ответника Решение № 29 от 14.05.2016г. по т.д. № 94/2015 г. на ВКС, I т.о. и Решение № 43 от 16.04.09г. по т.д. № 648/2008г. на ВКС, II т.о. При липса на влязла в сила присъда на наказателен съд относно авторство на деянието, противоправност и вина гражданският съд не е обвързан от какъвто и да е акт на орган на досъдебното производство съгласно чл. 300 ГПК (Решение № 180 от 5.01.2017 г. на ВКС по т. д. № 3155/2015 г., II т.о.). В случая е представено Постановление от 28.10.2016 г., с което е прекратено наказателното производство, водено срещу ответника Д. Н. за престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. 2 вр. чл. 342, ал. 1, предл. 3 НК относно процесното ПТП, настъпило на 26.06.2016 г., което

постановление не съдържа задължителни за настоящия състав констатации относно твърдяното вредоносно поведение на ответника.

Неоснователен е доводът в писмената защита на ответника, че по делото била налична трета съдебна автотехническа експертиза, в която вещото лице давало съвсем различни заключения по идентични въпроси, по които са работили основното и повторното заключение на КСМАТЕ, приети в настоящото производство. С протоколно определение от 31.05.2023 г. е приложено гр.д. № 8203/2017 г. на СГС, I-9 състав, приключило с прекратително определение поради отказ от иска по чл. 557, ал. 1, т. 2, б. „а“ КЗ на пострадалото от ПТП лице срещу ищцовия фонд, в което дело се съдържа автотехническа експертиза, но същата не представлява експертиза по смисъла на чл. 197 и чл. 199 ГПК, тъй като е назначена за нуждите на друго производство (*касае се не за експертиза, назначена в производството по гр.д. № 8203/2017 г. на СГС, а за препис от експертизата от горепосоченото досъдебно производство, която е била приложена към исковата молба по гр.д. № 8203/2017 г.*), а не е назначена и приета непосредствено в настоящото производство и изводите по тази експертиза настоящият състав може да използва само ако е взета предвид от приетите в настоящото производство заключения на КСМАТЕ, след като се касае за доказателствено средство, в което се съдържат изводи по въпроси, за които са необходими специални знания по смисъла на чл. 195 ГПК. Съдебната автотехническа експертиза по приобщеното дело би могла да бъде ползвана в настоящото производство и в случая на чл. 213 ГПК, когато в един и същи съд има висящи няколко дела с едни и същи страни или които имат връзка помежду си, но приобщеното дело не е присъединено с изричен съдебен акт по настоящото производство по смисъла на същата разпоредба – касае се за дело, заведено и приключило по-рано в друг съд между лица, само едно от които е страна в настоящото производство, макар и да има връзка между двете дела.

Неимуществените вреди са тези, които накърняват личните, непрехвърлими субективни права, които произтичат от естествените права, като например право на живот, на свободно придвижване по територията на земята, чест, достойнство, добро име и т. н. В понятието „неимуществени вреди“ се включват всички телесни и психически увреждания на пострадалия, претърпените болки и страдания, които в своята цялост представляват отрицателни емоционални изживявания на лицето, намиращи не само негативно отражение в психиката, но и социален дискомфорт в определен период от време. Болките най-често са резултат от физическото увреждане на лицето, докато страданията в повечето случаи са следствие от психологическо увреждане и отрицателни емоционални изживявания на лицето. Лицата, на които законът дава право да търсят обезщетение за неимуществени вреди, са само физическите лица, тъй като само тези правни субекти могат да чувстват болки и страдания. Неимуществените вреди не могат да се оценят в пари, тъй като никой не може да каже колко струва човешкият живот или колко струва счупена ръка, какъвто процесният случай е, затова законът (чл. 52 ЗЗД) дава възможност обезщетението да се определя от съда по справедливост, т. е. по вътрешно убеждение (Решение № 281 от 21.06.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1240/2011 г., IV г. о.).

Когато искът е установен в своето основание, но няма достатъчно данни за неговия размер, съдът може да определи този размер по своя преценка или да вземе заключението на вещо лице. Към всяка от тези алтернативи съдът може да пристъпи само ако при съвкупния анализ на всички събрани по делото доказателства не бъде прието наличие на доказателства за обстоятелствата, които обуславят този размер. Ако

такива доказателства са налице, размерът на иска се определя според тях, а не по усмотрение на съда (Решение № 38 от 25.02.2021 г. на ВКС по гр. д. № 2049/2020 г., IV г. о.; Решение № 164/20.05.2014 г. на ВКС по гр. д. № 7672/2013г., IV г. о.). В случая доказателствата, относими към определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, са двете заключения на КСМАТЕ в медицинската им част, поради което съдът следва да определи горния размер не по реда на чл. 162 ГПК, а въз основа на чл. 52 ЗЗД.

При претенция за обезвреда по ЗОДОВ в практиката на ВКС се приема, че не е необходимо да се доказват изрично обичайните, типични неимуществени вреди, които винаги се търпят от лице, спрямо което съдебното производство е продължило извън рамките на разумния срок, като притеснения и безпокойство за неговото развитие и от евентуален неблагоприятен изход, накърняване на чувството за справедливост и на доверието му в държавността поради забавяне на делото (Решение № 50062 от 3.05.2023 г. на ВКС по гр. д. № 2077/2022 г., III г. о.). В случая съдът е сезиран не с претенция по ЗОДОВ, а с регресна претенция по реда на КЗ от Фонда срещу причинителя на процесните неимуществени и имуществени вреди, които по правило следва да бъдат конкретно установени по делото.

Според задължителните за съдилищата постановки, дадени с ППВС № 4/1968 г. и доразвити с трайната практика на ВКС по чл. 290 ГПК, справедливостта като критерий за определяне размера на обезщетението при деликт, не е абстрактно понятие, а предполага винаги преценка на обективно съществуващи, конкретни обстоятелства. Те следва да бъдат оценени адекватно и в тяхната съвкупност, с посочване на значението им спрямо съдържанието на увреждането. Когато съдът само е изброил релевантните за определяне на обезщетението факти, но не е мотивирал оценъчен извод за приноса им спрямо вида и обхвата на вредите или неправилно е преценил последните, критерият за справедливост по чл. 52 ЗЗД се явява нарушен. Горната преценка неминуемо изисква отчитане на общественото разбиране за понятието „справедливост“ на определен етап от развитието на обществото въз основа на обществено-икономическите условия с оглед минималната работна заплата в страната за 2016 г. от 420 лв. съгласно Постановление на МС № 375 от 28.12.2015 г. , като лимитите на застрахователно покритие по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите – 10 000 000 лв. за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт за всяко събитие, независимо от броя на пострадалите лица съгласно чл. 492, т. 1 КЗ (ред. до изм. – ДВ, бр. 101 от 2018 г.), имат значение като ориентир за конкретната икономическа конюнктура, при която е настъпило увреждането, без да са самостоятелен критерий за размера на обезщетението (Решение № 50026 от 26.06.2023 г. на ВКС по т. д. № 2705/2021 г., II т. о.; Решение № 50104 от 23.02.2023 г. на ВКС по т. д. № 1689/2021 г., II т. о. ; Решение № 34/27.03.2020 г. на ВКС по т. д. № 1160/2019 г. на II т. о.).

Посочването в съдебното решение, че обезщетението за неимуществени вреди се определя по справедливост, без посочване на обстоятелствата, въз основа на които се определя същото, е нарушение на чл. 52 от ЗЗД. Затова при определяне размера на неимуществените вреди съдилищата задължителна трябва да се вземат под внимание всички обстоятелства, които обуславят тези вреди, като в мотивите към решенията си трябва да посочват конкретно тези обстоятелства, както и значението им за размера на неимуществените вреди. Освен, че е източник на информация за осъществената от съда решаваща дейност по определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди, посочването в мотивите към решението на всички обстоятелства, които

обуславят неимуществените вреди и значението на същите за определяне на размера на обезщетението, дава възможност да се извърши проверка за начина на формиране на волята на съда и за правилността на постановеното от него решение и е средство за защита на правата и интересите на страните в производството, доколкото обезщетението трябва да съответства на действително претърпените вреди и не може да бъде източник на неоснователно обогатяване (Решение № 180 от 15.03.2021 г. на ВКС по гр. д. № 3836/2019 г., IV г. о.).

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди по чл.52 ЗЗД следва да се съобразят разясненията по ППВС № 4/1968 г., както и трайната практика на ВКС, съгласно които понятието „справедливост“ не е абстрактно, а винаги изисква преценката на обективно съществуващи конкретни обстоятелства, каквито при причиняването на телесни увреждания са и възрастта на увредения, общественото му положение. Следва да се съобразят и общественото разбиране за справедливост на даден етап от развитието на самото общество, обусловено от икономическите условия в страната, проявление на които са и лимитите на отговорността на застрахователите.

Докладът по чл. 146 ГПК е свързан със задължението на съда служебно да съдейства на страните за изясняване на делото от фактическа и правна страна, както и с последиците от несвоевременно извършване на процесуалните действия от страните. Съдът трябва да даде на страните указания кои са релевантните за спора факти, как се разпределя доказателствената тежест и за кои твърдени факти не сочат доказателства. След това страните могат да предприемат съответни процесуални действия, включително и да посочат нови доказателства и едва впоследствие настъпва преклузията по чл. 146, ал. 3 ГПК. Ако съдът не е изпълнил задължението си да даде указания на страните съгласно изложеното по-горе, процесуалното им бездействие не може да има за последица преклудирание на правото им. Съдът дължи даване на ищеца на указания на основание чл. 146, ал. 2 ГПК, че не сочи доказателства за твърдените факти, когато към исковата молба не са представени каквито и да е доказателства относно твърдените в нея факти или представените към исковата молба доказателства не са относими към предявената претенция и явно нямат отношение към твърдените факти (Решение № 91 от 4.04.2019 г. на ВКС по гр. д. № 3595/2018 г., IV г. о.; Решение № 437 от 29.12.2015 г. на ВКС по гр. д. № 3140/2015 г., IV г. о.; Решение № 54 от 25.03.2014 г. на ВКС по гр. д. № 3066/2013 г., IV г. о.; (Решение № 57 от 13.02.2014 г. на ВКС по гр. д. № 5905/2013 г., IV г. о.; арг. Решение № 63 от 28.02.2014 г. на ВКС по гр. д. № 839/2012 г., IV г. о.). Когато за установяването на твърдени в исковата молба факти ищецът представя съответни доказателства, без да прави други доказателствени искания с оглед ефективно доказване на своята претенция, съдът не може да даде указания по чл. 146, ал. 2 ГПК, тъй като би се произнесъл по годността на така представените доказателства преждевременно, преди постановяването на крайния акт по същество на спора, в който акт дължи преценка на всички събрани доказателства по делото, включително и в разрез с основополагащите принципи на състезателност и равенство в гражданския процес, закрепени в чл. 8 и чл. 9 ГПК.

Към исковата молба е представен документ, озаглавен „медицинска експертиза“ – документ с вътрешнослужебен характер, издаден от лице, ангажирано от ищеца във връзка с предявена претенция относно обезвреда с оглед на процесното ПТП, но в хода на цялото настоящо производство ищецът не е поискал събиране на други доказателства относно неимуществените вреди, които твърди, че П. И. е претърпял и за

които го е обезщетил със сумата от 21000 лв. В тази насока доказателствени изводи съдът гради единствено въз основа на медицинската част от двете заключения на КСМАТЕ.

След като съдията няма необходимите специални знания, доказването на размера на претърпените неимуществени вреди налага назначаване на съдебно-медицинска експертиза за установяване на характера на телесната увреда и механизма на получаването ѝ, както и за оздравителния период (Решение № 55 от 22.02.2018 г. на ВКС по гр. д. № 984/2017 г., IV г. о. ; Решение № 446 от 16.11.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1375/2010 г., IV г. о.; Решение № 50026 от 26.06.2023 г. на ВКС по т. д. № 2705/2021 г., II т. о.), но не и разпит на свидетели, което доказателствено искане не е направено от ищеца, чиято е била доказателствената тежест относно установяване на твърдените неимуществените вреди, както е изрично указано в Определение от 04.12.2022 г.

Претърпените от П. И. в причинна връзка с процесния инцидент неимуществени вреди се установяват единствено от приетите по делото заключения на КСМАТЕ в медицинската им част. При определяне размера на обезщетението за неимуществените вреди съдът следва да изхожда от критериите за справедливост по смисъла на чл. 52 ЗЗД, но не като абстрактно понятие, а съобразно конкретните обективни обстоятелства, свързани с отражението на деянието върху личността и здравето на пострадалия. Такива обективни обстоятелства са характерът на увреждането, обстоятелствата, при които е настъпило, продължителност на лечението и възстановителния период, извършените медицински манипулации, допълнителните усложнения на здравето на пострадалия, причинените морални страдания, перспективата за пълно оздравяване и трайните последици, естеството и интензивността на отрицателните изживявания на пострадалия, общовъзприетото понятие за справедливост и общоикономическото състояние на обществото, което е от значение за номинирания размер на обезщетението. Обезщетението за неимуществени вреди следва да се определи съвкупно като обезвреда за цялостните последици за здравето и претърпени от ищеца болки, отчитайки при определяне размера на обезщетението характера и степента на претърпените от ищцата травматични увреждания (т. 2 от ППВС № 4 от 23.12.1968 г. и ППВС № 17 от 18.11.1963 г.; Решение № 50163 от 15.12.2022 г. на ВКС по т. д. № 1740/2021 г., I т. о.).

Относно обезщетението за неимуществени вреди съдът преценява и обстоятелството дали са преодолени отрицателните последици от деликта с оглед евентуално трайно психично състояние, което пострадалият да не може да преодолее и към настоящия момент, срещане на трудности в общуването, надделяване на отрицателната емоционалност, повишено ниво на тревожност, загуба на увереност, засилена психологична потребност от подкрепа на близките, неблагоприятна промяна в обичайния ритъм на живот на пострадалия. Въз основа на горните факти в тяхната съвкупност би могъл да бъде направен евентуален извод дали житейски стеклите се обстоятелства може да са увеличили значително както интензитета, така и продължителността на отрицателните последици в неимуществената сфера на пострадалия П. И. в резултат на процесния инцидент до степен същите да не могат да бъдат преодолени, какъвто извод не намира каквато и да е доказателствена опора по делото, по което ищецът във връзка с въпроса за неимуществените вреди не е поискал събирането на други доказателства освен назначаването на медицински експертизи (арг. от Решение № 50104 от 23.02.2023 г. на ВКС по т. д. № 1689/2021 г., II т. о.).

Относно възражението за съпричиняване в отговора на исковата молба

Според устното изложение на вещото лице инж. Д. при приемането на основното

заключение на КСМАТЕ колкото и да е ограничена видимостта при конкретни обстоятелства, тя става достатъчна в момент, в който автомобилът и велосипедът трябва да положат усилия да спрат. Според основното заключение на КСМАТЕ от техническа гледна точка причините за пътния инцидент се коренят в субективните действия на водача на автомобила от една страна и на велосипедиста от друга страна, които не са се разМ.ли безпрепятствено, въпреки че са имали възможност да го сторят, като ако двамата участници в ПТП са се придържали в дясната за тях част на улицата, е било възможно да се разМ.т безпрепятствено. В основното заключение на КСМАТЕ е посочено, че двамата водачи са имали взаимна видимост един към друг на дистанция от 15 метра, както и че водачът на лекия автомобил е имал обективната възможност да възприеме велосипеда и детето своевременно, за да спре аварийно и да избегне ударът между двете превозни средства, който е бил предотвратим, но и при съответно поведение на велосипедиста, който също е следвало да спре аварийно, който извод в преобладаваща степен бива потвърден от повторното заключение на КСМАТЕ, че опасната зона за спиране на автомобила е била в порядъка на 10 метра, като водачът на увреждащия автомобил е могъл да предотврати ПТП при предприемане на заход в завоя с по-ниска скорост или ако се е движил вдясно спрямо своята посока на движение, които обстоятелства вещото лице по повторната КСМАТЕ сочи и спрямо велосипедиста във връзка с възможността за предотвратяване настъпването на произшествието.

Основателен е доводът на ответника, че приложеният към исковата молба документ, озаглавен „медицинска експертиза“, е частен документ без материална доказателствена сила. Същият документ има вътрешнослужебен характер като издаден по първоначално извънсъдебно предявена претенция от пострадалия от процесното ПТП на основание чл. 557, ал. 1, т. 2, б. „а“ КЗ и не представлява експертиза, назначена, изслушана и приета в настоящото производство, но е относим по делото, имайки предвид, че в документа се съдържа съществено за процеса извънсъдебно признание на неизгодния факт от страна на ищеца, че пострадалият от процесния инцидент има принос от 30 % за съпричиняване на вредоносния резултат, настъпил в резултат на същия инцидент.

Обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване. Изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД следва да се основава на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. Намаляване на обезщетението за вреди на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД е допустимо само ако са събрани категорични доказателства, че вредите не биха настъпили или биха били в по-малък обем. Определянето на степента на съпричиняване предполага съпоставяне на поведението на увредения с това на делинквента и отчитане тежестта на допуснатите от всеки нарушения, довели до настъпване на вредоносния резултат, за да бъде установен действителният обем, в който всеки от тях е допринесъл за настъпването на пътното произшествие. Паралелът и сравнението на поведението на участниците в движението, с оглед задълженията, които всеки е длъжен да съблюдава, ще обоснове конкретната за всеки случай преценка за реалния принос и разпределянето на отговорността за причиняването на деликта (т. 7 от ППВС № 17/18.11.1963 г.; Решение № 50052 от 13.07.2023 на ВКС по т.д. № 648/2022 г., II т. о. и цитираните в него решения: Решение № 206/12.03.2010 г. по т. д. № 35/2009 г. на ВКС, ТК, II т. о.; Решение № 151/12.11.2010 г. по т. д. № 1140/2011

г. на ВКС, ТК, II т. о.; Решение № 16/04.02.2014 г. по т. д. № 1858/2013 г. на ВКС, ТК, I т. о.; Решение № 117/08.07.2014 г. по т. д. № 3540/2013 г. на ВКС, ТК, I т. о.; Решение № 118/27.06.2014 г. по т. д. № 3871/2013 г. на ВКС, ТК, I т. о.; Решение № 109/13.01.2021 г. по т. д. № 2410/2019 г. на ВКС, ТК, I т. о.; Решение № 60129/28.01.2022 г. по т. д. № 1992/2020 г. на ВКС, ТК, I т. о.).

Намаляването на дължимото обезщетение на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД е обусловено на първо място от надлежно релевиране на възражение за принос на пострадалия и установяване на този принос по категоричен начин при условията на пълно и главно доказване от възразилата страна. Изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД не може да почива на предположения, а следва да се основава на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил неговото настъпване (Решение № 50052 от 13.07.2023 г. на ВКС по т. д. № 648/2022 г., II т. о.; Решение № 50045 от 6.06.2023 г. на ВКС по т. д. № 347/2022 г., I т. о.; Решение № 50163 от 15.12.2022 г. на ВКС по т. д. № 1740/2021 г., I т. о.; Решение № 18 от 17.09.2018 г. по гр. д. № 60304/2016 г., Г. К., IV г. о. на ВКС; Определение № 503 от 29.06.2023 г. на ВКС по т. д. № 2372/2022 г., I т. о.).

Съпричиняването на вредата предполага пряка причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилния вредоносен резултат, подлежаща на пълно и главно доказване, което е в тежест на страната, позоваваща се на него за обосноваване на надлежно въведеното като предмет на нейно правонамаляващо възражение, но не и вина, тъй като приносът на увредения представлява обективен елемент от съпричиняването, може да се изрази в действие или бездействие, но всякога поведението му трябва да е противоправно и да води до настъпване на вредоносния резултат, като го обуславя в някаква степен (т. 7 от ТР № 1/2014 г. от 23.12.2015 г. по тълк. д. № 1/2014 г. на ОСТК на ВКС; Решение № 50026 от 26.06.2023 г. на ВКС по т. д. № 2705/2021 г., II т. о.). За формиране на извод относно съпричиняване се налага съпоставяне поведението на двете страни във всички случаи и отчитане тежестта на допуснатите от всеки нарушения, довели до настъпване на вредоносния резултат, но същевременно и преценка за съразмерността на действията или бездействията на пострадалия с останалите обективни и субективни фактори, обусловили настъпването на крайния вредоносен резултат (Решение № 27 от 22.06.2022 г. по т. д. № 239/2021 г., I т. о. на ВКС; Решение № 60129 от 28.01.2022 г. по т. д. № 1992/2020 г., I т. о. на ВКС; Определение № 503 от 29.06.2023 г. на ВКС по т. д. № 2372/2022 г., I т. о., която практика е основана на ППВС № 17/18.11.1963 г. по гр. д. № 18/63 г.).

При прилагане разпоредбата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД преценката на съда за размера на справедливото обезщетение за неимуществени вреди от деликт не е ограничена от заявената претенция, но не може да се присъди сума, надхвърляща поисканата в петитума на исковата молба с оглед забраната за присъждане *plus petitum* (ТР № 1 от 01.08.2022 г. по т. д. № 1/2021 г., ОСГТК на ВМС). Съдът не е обвързан от размера на обезщетението за неимуществени вреди, изплатено от Фонда на пострадалия П. И., нито от определеното от него 30 % съпричиняване от страна на същото лице при процесния инцидент. Горепосоченото споразумение между Фонда и П. И. от 28.02.2017 г. няма правно действие спрямо трети лица, какъвто е ответникът (чл. 21, ал. 1 ЗЗД).

С оглед цялостно гореизяснения механизъм на процесния инцидент:

- непосредствено изпадане на П. И. от велосипеда, при което се е подпрял с лявата си китка в предната част на увреждащия автомобил, който удар е бил достатъчен

- силен, за да възникне вдлъбнатина върху предния капак на процесния автомобил;
- последващо приземяване на П. И. върху терена до шофьорската врата на автомобила;
- вида и броя на уврежданията – счупване на лакътната и лъчевата кост в силно кръвоснабдена зона, което е довело до силни болки през първите два месеца от възстановителния четиримесечен период;
- характера на двете счупвания на лявата предмишница, наложили първоначално ръчно наместване под местна упойка на счупената лакътна и лъчева кост на лявата предмишница и обличането им в гипсов ръкав;
- вторично разместване на костните парченца в долния край на костите, което е наложило оперативна корекция под обща инхалационна упойка чрез наместване на счупването и фиксиране на фрагментите с 2 Киршнерови метални игли и нова гипсова имобилизация за 45 дни;
- отстраняване на металните игли под инхалационна упойка;
- трайно затрудняване на движенията на левия горен крайник (лявата ръка) за период от повече от тридесет дни, тоест за около 4 месеца до пълното функционално възстановяване на ръката;
- продължителността на възстановителния период - около четири месеца, за което възстановяване по делото липсват доказателства да е протекло по-трудно и болезнено от средностатистическото възстановяване в сходни случаи, за което и вещите лица по двете КСМАТЕ не правят подобен извод;
- преживените болки и страдания от пострадалия с оглед неговото малолетие към датата на инцидента;
- преживеният стрес и безпокойство с оглед характера на инцидента – пътнотранспортно произшествие с отчитане на повишената чувствителност и емоционална неукрепналост на пострадалия поради ниската му възраст;
- пълно заздравяне на наместените кости в областта на счупванията след допълнително проведен рехабилитационен курс за раздвижване на лявата гъривнена става, макар и с останала търпима болка при натоварване на ставата;
- търпените болки и страдания и техния интензитет, особено през първите 2 месеца от възстановителния период с оглед силно кръвоснабдената и инервирана зона, в която са станали двете счупвания;
- липсата на трайни отрицателни последици за здравето на П. И.;
- липсата на данни за настъпили късни усложнения след инцидента;
- възрастта на пострадалия към датата на деликта – на 13 години към 26.06.2016 г.;
- липса на други доказателства относно конкретни отрицателни емоционални преживявания от пострадалия за съответен времеви период след инцидента,

предявеният иск се явява основателен до размера от **12000 лв.**, който размер би удовлетворил обществените критерии за справедливост, заложен в чл. 52 ЗЗД, при съществуващите в страната обществено-икономически условия към датата на деликта и конкретните доказани по делото обстоятелства.

За определяне наличието и степента на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на увреденото при ПТП лице е от значение съществуването на причинна връзка между поведението на пострадалия и на водача на увреждащото моторно превозно средство, въз основа на която съдът следва да определи обективния принос на всеки от участниците в конкретното ПТП. При преценка поведението на пострадалия решаващият съд следва да има предвид не само разпоредбата на чл. 20, ал. 2 ЗДвП относно спазване на съответна скорост и дистанция при движение и

завишената отговорност на водача на моторното превозно средство за осигуряване безопасност на движението спрямо тази на пешеходците, не само задължението на водача да избере подходяща скорост на движение на управляваното МПС, която би му позволила да спре в зоната на своята видимост при поява на препятствие на пътя, което водачът на съответното МПС е могъл и е бил длъжен да предвиди.

Съдът трябва да отчита също поведението на пострадалия, всички негови действия и допуснати от него нарушения на правилата за движение по пътищата, като съобрази и относимите правни норми, уреждащи задълженията на пешеходците като участници в движението по пътищата. След съпоставяне на поведението и действията на всички участници в съответното ПТП и отчитане тежестта на допуснатите от всеки нарушения, довели до настъпване на вредоносния резултат, съдът следва да определи конкретния принос за причиняване на съответното ПТП на всеки един от участниците и да разпреди отговорността на причиняването на деликта (Решение № 50026 от 26.06.2023 г. на ВКС по т. д. № 2705/2021 г., II т.о. ; Решение № 301/21.12.2018 г. по т. д. № 2503/2017 г. на II т. о. на ВКС).

Възражението за съпричиняване от 75 % от страна на велосипедиста е надлежно заявено и конкретизирано в отговора на исковата молба. Не се спори между страните и се установява от двете заключения на КСМАТЕ, че зоната на инцидента е жилищна по смисъла на чл. 65 ЗДвП. Водачът на увреждащия автомобил се е движил правомерно с разрешената скорост от 20 км/ч в жилищната зона до бл. 503 (чл. 65, т. 2 ЗДвП), но не е проявил грижата на добрия водач на лек автомобил да се движи в най-дясната част на пътната лента в своята посока на движение, при което е станал главна причина за настъпването на инцидента, като е възприел два пъти идващия срещу него велосипедист и непосредствено преди сблъсък с него не е отклонил управлението от него автомобил, без да съобрази и намалената видимост в резултат на паркираните от двете страни на процесната улица автомобили, явяваща се допълнителна предпоставка, но не и причина за настъпване на произшествието.

С оглед констатациите в двете заключения на КСМАТЕ, че поведението на водача на увреждащия автомобил и поведението на велосипедиста П. И. се намират в причинна връзка с настъпилния инцидент, като и двамата участници в процесното ПТП не са се намирали в най-дясната част на лентата, в която са се движили, при което движение велосипедистът се е озовал срещу увреждащия автомобил, при положение че и двамата участници са имали възможност да спрат, за да предотвратят сблъсък, с акцент на завишената отговорност на водача на моторното превозно средство за осигуряване безопасност на движението, а именно при предприемане и извършване на маневра за ляв завой не се е убедил, че не създава опасност за други участници в движението, в частност велосипедистът П. И., чието положение и скорост не е съобразил в пълна степен (чл. 5, ал. 2, т. 1 и чл. 25, ал. 1 ЗДвП, чл. 77, ал. 1 ППЗДвП), извода на вещото лице в основното заключение на КСМАТЕ в автотехническата част, че водачът на увреждащия автомобил е имал видимост от около 15 метра и е възприел велосипедиста от същото разстояние, както и извода на вещото лице С. в устното изложение на 10.07.2023 г., че водачът на процесния автомобил не се е отклонил при вземането на левия за него завой, въпреки че два пъти непосредствено преди настъпването на удара е възприел детето, като не е действал с дължимата съобразителност, имайки предвид намалената видимост в района на сблъсък при бл. 503, а именно, че и от двете страни на улицата, по която са се движили двамата участници в ПТП преди настъпване на инцидента, е имало паркирани автомобили,

което не е било причина, но допълнителна предпоставка за настъпване на инцидента, светлата част на денонощието, през която е настъпил процесният инцидент, раннонощеската възраст на велосипедиста към момента на ПТП, за която е характерна по-ниска степен на съобразителност и не толкова бързи реакции при внезапно и неочаквано събитие, какъвто се е оказал процесният инцидент, това, че велосипедистът като участник в движение по пътищата е по-уязвим в сравнение с водача на лек автомобил, приносът на съпричиняване от велосипедиста се свежда до **25 %**, до който размер следва да бъде намалено гореопределеното обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, имайки предвид и доказателствата от наличната по делото медицинска преписка, видно от които

Относно имуществените вреди по делото е налична неоспорена от ответника фактура за сумата от 216 лв. с ДДС, издадена на пострадалия П. И. от УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“ във връзка със закупени 2 броя киршнерови игли от стомана, за които по делото се доказва, че е било необходимо да бъдат поставени с оглед пълното възстановяване на функцията на лявата ръка на П. И. след претърпените счупвания на две места в областта на китката и които метални импланти впоследствие са били извадени с оглед заздравяване на костите в областта на претърпените травматични увреждания, както е посочено и в двете заключения на КСМАТЕ.

При преценката на доказателствата по делото в тяхната съвкупност и поотделно се установява, че ответникът Д. Н. е осъществил деликт по смисъла на чл. 45 ЗЗД, в резултат на който са причинени травматични увреждания и функционално свързаните с тях неимуществени и имуществени вреди на пострадалия П. И., който е съпричинил вредоносния резултат, като страните не спорят, че ответникът е управлявал моторно превозно средство, което обичайно се намира на територията на Република България и не имало сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, както и че с изплащане на обезщетение за неимуществени и имуществени вреди в размер на 21151,20 лв. ищцовият фонд е встъпил в правата на увреденото лице П. И..

Предвид изложеното, следва уважаване на иска за сумата от **9162 лв.** и отхвърлянето му за разликата над тази сума до сумата от **12 000 лв.** поради установено съпричиняване, а за разликата до пълния предявен размер от **21151,20 лв.** като неоснователен.

По разноските

Основателно е възражението по чл. 78, ал. 5 ГПК на ищеца с оглед броя проведени открити съдебни заседания, вида и обема на свършена от ответниковия представител процесуална работа, относително занижена съвкупност от спорни фактически и правни аспекти в процеса, до размера от 1200 лв. съгласно чл. 7, ал. 2, т. 4 НМРАВ (ред. до изм. с ДВ, бр. 88 от 2022 г.) с оглед сключването на представения договор за правна защита и съдействие от 25.02.2022 г. Въз основа на същата преценка съдът определи размера на юрисконсултското възнаграждение, претендирано от ищеца, на сумата от 100 лв.

С протоколно определение от 31.05.2023 г. ищецът е задължен да внесе сумата от още 200 лв. във връзка с изготвяне на съдебно-графическа експертиза, което не е сторено, както е констатирано с протоколно определение от 10.07.2023 г. включително и към настоящия момент. Поради това ответникът следва да бъде осъден за разноси в съответен краен размер, при чието изчисляване е включена и незаплатената сума от

още 200 лв. – депозит за СГЕ, при условие че ищецът представи доказателства за внесен депозит в същия размер.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК и съобразно уважената част от иска ищецът има право на разноски от **955,59 лв.** за държавна такса, депозити за първоначална КСМАТЕ и СГЕ (първоначален и допълнителен депозит), две такси за съдебни удостоверения и юрисконсултско възнаграждение.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК и съобразно отхвърлената част от иска ответникът има право на разноски от **680,20 лв.** за депозит за повторна КСМАТЕ и адвокатско възнаграждение.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл. 558, ал. 7 КЗ вр. чл. 557, ал. 1, т. 2, б. „а“ КЗ Д. П. Н., ЕГН: *****, адрес: гр. С., ж.к. „В. – 1“, бл. 508, вх. В, ет. 8, ап. 69, да заплати на Гаранционен фонд, БУЛСТАТ: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Г. И.“ № 2, ет. 4, сумата от **9 162 лв.**, представляваща изплатено от Гаранционния фонд обезщетение по щета № *****/10.04.2017 г. за причинени от ответника Д. Н. на П. П. И., ЕГН: *****, неимуществени и неимуществени вреди вследствие на ПТП, настъпило на 26.06.2016 г. в гр. С., ведно със законната лихва върху главницата от 12.11.2021 г. до окончателно изплащане на вземането, като

ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над 9162 лв. до 12000 лв. поради установено съпричиняване, а за разликата до пълния предявен размер от 21151,20 лв. като неоснователен.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК Д. П. Н., ЕГН: *****, адрес: гр. С., ж.к. „В. – 1“, бл. 508, вх. В, ет. 8, ап. 69, да заплати на Гаранционен фонд, БУЛСТАТ: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Г. И.“ № 2, ет. 4, сумата от **955,59 лв.** – разноски по делото,

ПРИ УСЛОВИЕ ЧЕ Гаранционният фонд представи доказателства за внесен по сметка на СРС депозит за изготвяне на заключение на приетата по делото съдебно-графическа експертиза от **200 лв.** съгласно протоколно определение от 31.05.2023 г. по гр.д. № 64690/2021 г. на СРС.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК Гаранционен фонд, БУЛСТАТ: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Г. И.“ № 2, ет. 4, да заплати на Д. П. Н., ЕГН: *****, адрес: гр. С., ж.к. „В. – 1“, бл. 508, вх. В, ет. 8, ап. 69, сумата от **680,20 лв.** – разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването.

Съдия при Софийски районен съд: _____